

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Franciscyho a sudkýň JUDr. Daniely Sučanskej a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v právnej veci žalobcu **J. M.**, bývajúceho v R., zastúpeného JUDr. A. M., advokátom so sídlom v R., proti žalovanej **T., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., za účasti **S.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej A., a.s., so sídlom v B., IČO: X., vedľajšej účastníčky na strane žalovanej, **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 5 C 148/2005, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 31. marca 2009 sp. zn. 6 Co 316/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Žalovanej a vedľajšej účastníčke nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Rožňava rozsudkom z 2. júla 2007 č.k. 5 C 148/2005-156 uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobcovi škodu vo výške 466 350 Sk s 13 % úrokom z omeškania od 2. júla 2004 do zaplatenia. Žalovanej uložil tiež povinnosť zaplatiť súdny poplatok a náhradu trov žalobcu a štátu. Vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania, ktorými mal preukázané, že zamestnanec žalovanej P. H. ako vodič motorového vozidla Š. F.

EČ K. (ďalej len „motorové vozidlo“), ktoré mala žalovaná prenajaté od J. G., zaviniť 4. júla 2001 dopravnú nehodu, pri ktorej žalobca utrpel škodu na zdraví a P. H. zomrel. Výšku náhrady škody určil súd podľa § 444 Občianskeho zákonníka v spojení so zákonom č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z.“). O povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, o náhrade trov štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p. a o náhrade trov žalobcovi podľa § 142 ods.1 O.s.p.

Na odvolanie žalovanej a vedľajšej účastníčky Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 31. marca 2009 sp. zn. 6 Co 316/2007 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku vo veci samej zmenil tak, že žalobu zamietol; v ostatných výrokoch napadnutý rozsudok zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zamietnutie žaloby odôvodnil výsledkami súdom prvého stupňa vykonaného a v odvolacom konaní doplneného dokazovania, ktoré preukázali, že žalovaná nie je v danom prípade pasívne vecne legitimovaná. K tomuto záveru dospel na základe výsluchu svedkyne J. G. a oboznámenia výpisov z obchodného registra obchodných spoločností K., s.r.o. (do 8.marca 2001 T., s.r.o.), IČO: X. a T., s.r.o. IČO: X.. Za významnú pre posúdenie danej veci považoval tiež nájomnú zmluvu zo 17. februára 1998 uzavretú medzi J. G. (prenajímateľkou) a T., s.r.o. IČO: X. (nájomcom), predmetom ktorej bolo motorové vozidlo. Konštatoval, že žalovaná nebola prevádzkovateľkou motorového vozidla, ktorým bola žalobcovi spôsobená škoda, a preto nenesie zodpovednosť za jemu vzniknutú škodu. Dodal, že súd prvého stupňa nesprávne aplikoval zákon č. 437/2004 Z.z., ktorý je účinný od 1. augusta 2004, pričom ku škode na zdraví žalobcu došlo 4. júla 2001.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil dovolacími dôvodmi v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O.s.p. Uviedol, že odvolací súd mu odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že nevykonal ním navrhnuté dôkazy. V rozpore s § 213 ods. 2 O.s.p. nevyzval žalobcu, aby sa vyjadril k možnému použitiu ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce (podľa žalobcu ho mal vyzvať na vyjadrenie k možnosti použitia iného právneho predpisu, než zákona č. 437/2004 Z.z.). Dovolateľ odvolaciemu súdu vytkol aj to, že k odlišným skutkovým zisteniam dospel iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa a na základe neúplného dokazovania. V dovolaní vyslovil názor, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom

právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), lebo bez vykonania ním navrhovaných dôkazov (pracovnej zmluvy P. H., správy Sociálnej poisťovne a ním označenej zmluvy o dielo) nebolo možné dospieť k záveru o nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej. Z týchto dôvodov žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.

Žalovaná a vedľajšia účastníčka sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.) po zistení, že žalobca (§ 240 ods. 1 O.s.p.) osobne vyhotoveným a podaným dovolaním včas napadol rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému je dovolanie procesne prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), a že je v čase rozhodovania o dovolaní zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods.1 O.s.p.) v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Žalobca v dovolaní uplatnil všetky dovolacie dôvody.

a/ Dovolací súd skúmal najskôr, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľ nenamietal existenciu väd v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo.

Podľa názoru dovolateľa mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať tým, že odvolací súd nevykonal ním navrhnuté dôkazy. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní odnímajúci účastníkovi možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Je potrebné si ale uvedomiť, že posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané, je vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníka konania. Nevykonaním dokazovania navrhnutého dovolateľom preto nedošlo k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď tiež R 37/1993 a R 125/1999).

b/ Dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či v konaní nedošlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Existenciu danej vady vyvodzoval dovolateľ z toho, že odvolací súd dospel k odlišným skutkovým zisteniam iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa a bez dostatočného dokazovania.

V zmysle § 213 ods. 3 O.s.p. v znení platnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu odvolací súd dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám vtedy, ak má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zo spisu vyplýva, že odvolací súd v danom prípade vychádzal nielen zo skutkových zistení súdu prvého stupňa, ale tiež zo zistení, ku ktorým dospel sám na základe ním doplneného dokazovania – výsluchom svedkyne J. G. a oboznámením výpisov z obchodného registra. Z týchto zistení vyvodil svoj právny záver, že žalovaná nie je v danom prípade pasívne legitimovaná.

Nedôvodná je aj námietka žalobcu, že k tzv. inej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) došlo nerešpektovaním § 213 ods. 2 O.s.p., ktorého sa podľa názoru žalobcu dopustil odvolací súd. Toto ustanovenie totiž ukladá odvolaciemu súdu povinnosť poučiť účastníkov konania, aby sa vyjadrili k možnému použitiu iného ustanovenia právneho predpisu len vtedy, ak ide o ustanovenie vzťahujúce sa na prejednávanú vec, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pritom pre rozhodnutie veci rozhodujúce. V danom prípade ale rozhodujúcim – z pohľadu odvolacieho súdu – bol nedostatok pasívnej vecnej legitimácie žalobcu, teda nie aplikácia

právneho predpisu, ku ktorému by sa – opäť z pohľadu odvolacieho súdu – pristúpilo (malo pristúpiť), ak by tento nedostatok nebol daný.

c/ Pokiaľ žalobca v dovolaní namietal, že zmeňujúci výrok napadnutého rozsudku spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa názoru dovolateľa odvolací súd v danom prípade nesprávne vyriešil otázku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný), a účastník na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný). Nedostatok pasívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú ide v konaní. Ak v konaní vyjde najavo, že žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný, súd žalobu bez ďalšieho zamietne. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa žalobca domnieva, že subjekt, proti ktorému jeho žaloba smeruje, je účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či ním skutočne je alebo nie je.

Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka rovnako zodpovedá aj iný prevádzkovateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzkovateľ lietadla.

V danom prípade bola žalobcovi 4. júla 2001 spôsobená škoda na zdraví pri dopravnej nehode motorového vozidla, ktorého vlastníčkou bola J. G.. Menovaná motorové vozidlo prenajala (prenechala do faktickej dispozície) obchodnej spoločnosti T., s.r.o., so sídlom v M., IČO: X. „nájomnou zmluvou na auto“ zo 17. februára 1998 (č.l. 171 spisu) s tým, že za nájomcu sú motorové vozidlo oprávnení užívať: P. H., R. S., J. Š., F. Š. a Ing. F. S.. J. G. vo svojej výpovedi pred odvolacím súdom (č.l. 216 spisu) ako svedkyňa potvrdila, že motorové vozidlo slúžilo pre potreby T., s.r.o. (jej obchodný názov bol od 9. marca 2001 zmenený na K., s.r.o.). Zo spisu jednoznačne vyplýva, že motorové vozidlo v čase dopravnej nehody viedol P. H.. Jeho manželka A. H. do zápisnice spísanej 11. júla 2001 pod ČVS: OUV-356/Rv-01 OH Okresným úradom vyšetrovania Policajného zboru v Rožňave uviedla, že P. H. „bol zamestnaný vo firme K. .“ a vracal sa z práce. Aj osoby, ktoré sa v čase dopravnej nehody nachádzali v motorovom vozidle spolu s P. H. (B. H. a P. O.) vo svojich výpovediach pred týmto úradom vyšetrovania potvrdili, že P. H. bol ich kolega a v čase dopravnej nehody sa všetci spoločne vracali z miesta výkonu práce v Jelšave. V čase dopravnej nehody išlo teda v osobe P. H. – z hľadiska miestneho a vecného – o toho, kto vykonával činnosť pre obchodnú spoločnosť K., s.r.o.

Právny zástupca žalobcu v konaní za žalovanú neoznačil K., s.r.o., resp. T., s.r.o., so sídlom v M., IČO: X., ale odlišnú obchodnú spoločnosť – T., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X. (viď tiež jeho spresnenie označenia žalovanej na č.l. 113 spisu), ktorá nebola prevádzkovateľkou motorového vozidla a nezamestnávala P. H..

Z uvedeného vyplýva, že škodu na zdraví žalobcu nespôsobila žalovaná – spôsobená bola pri činnosti subjektu odlišného od žalovanej tými, ktorých na túto činnosť použila. Žalovaná obchodná spoločnosť nie je preto v danom prípade pasívne vecne legitimovaná.

Výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorý je napadnutý dovolaním, je z uvedených dôvodov vecne správny. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

Žalovanej a vedľajšej účastníčke nepriznal dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na priznanie tejto náhrady (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. decembra 2012

JUDr. Emil Francisci, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková